

15 Μαΐου 2022

«Τους έσωσαν οι Χαιρετισμοί της Παναγίας»

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη](#)

Χαίρε Νύμφη Ανύμφευτε. Και πάλιν και πολλάκις Χαίρε Νύμφη Ανύμφευτε. Όπως γνωρίζετε χριστιανοί μου, όπως το βλέπετε και όπως το βιώνετε, τη Μεγάλη Σαρακοστή και κάθε Παρασκευή, ψάλλονται στην Εκκλησία μας οι Χαιρετισμοί της Παναγίας.

Είναι μια από τις ωραιότερες ακολουθίες και συγχρόνως μια από τις καλύτερες προσευχές. Οι Χαιρετισμοί συνδέονται πάντοτε και με το Μικρό Απόδειπνο. Τη Μεγάλη Σαρακοστή που διαβάζουμε το Μεγάλο Απόδειπνο, Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη, δεν λέγονται οι Χαιρετισμοί. Ψάλλονται όμως κάθε Παρασκευή και διαβάζονται Σαββάτο και Κυριακή, μαζί με το Μικρό Απόδειπνο. Επίσης οι Χαιρετισμοί δεν λέγονται την Μεγάλη Εβδομάδα, όπως και ολόκληρη την Πασχαλινή Διακαινήσιμη εβδομάδα. Όλο το χρόνο συνοδεύονται κάθε μέρα με το Μικρό Απόδειπνο υποχρεωτικά. Όποιος διαβάζει τους Χαιρετισμούς κάθε μέρα, και βράδυ, ακόμα και μεσημέρι, και πρωί, έχει μεγάλη τη βοήθεια της Παναγίας μας.

Εκεί που τιμάται όλως ιδιαιτέρως η Παναγία, είναι το Άγιον Όρος, όπου θεωρείται και το δικό Της περιβόλι. Για τους Αγιορείτες μοναχούς η Υπεραγία Θεοτόκος είναι η μοναδική προστασία. Μακάρι να αποκτήσουμε και μεις αυτή την συναίσθηση. Την βιωματική συναίσθηση δηλαδή ότι είναι και για μας η μοναδική προστασία, μεσίτρια και πρεσβευτής. Η όλη ακολουθία των Χαιρετισμών με τα εικοσιτέσσερα γράμματα του Ελληνικού αλφαβήτου, αυτή η ακολουθία, μας περιγράφει κατά πρώτον τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, την επίσκεψη της Παναγίας στην Ελισάβετ, η οποία όπως είναι γνωστό, θα γεννούσε σε λίγες εβδομάδες τον Τίμιο Πρόδρομο. Επίσης οι Χαιρετισμοί αναφέρουν το σκίρτημα του εμβρύου, μέσα στα σπλάχνα της Ελισάβετ, και την ομολογία της με χαιρετισμούς.

Εν συνεχεία αναφέρονται στις υποψίες του μνήστορος Ιωσήφ, που δεν μπόρεσε να καταλάβει το μέγα μυστήριο της ενανθρωπίσεως του Θεού Λόγου, στη μήτρα της Παρθένου Μαριάμ, αλλά και την μετέπειτα απόλυτη πίστη του στην αλήθεια που του απεκάλυψε ο άγγελος Κυρίου. Οι Χαιρετισμοί ακόμα μας περιγράφουν εν συντομία, περιληπτικά πολύ, τη Γέννηση του Σωτήρος Χριστού, την προσκύνηση των ποιμένων και των μάγων. Την Υπαπαντή του Κυρίου, από τον Συμεών τον Θεοδόχον. Τη φυγή Του στην Αίγυπτο και άλλα πολλά. Πολλούς Χαιρετισμούς λένουν προς την Παναγία, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ, ο μνήστωρ Ιωσήφ, οι ποιμένες, οι μάγοι, οι ουράνιες αγγελικές δυνάμεις, και όσοι πιστεύουν από τους χριστιανούς στην Θεανθρωπότητα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, διά μέσου της Παρθένου Μαρίας εκ Πνεύματος Αγίου.

Η δική μας απάντησις σε όλους αυτούς τους Χαιρετισμούς είναι το «Χαίρε Νύμφη Ανύμφευτε». Τι σημαίνει όμως αυτό το «Χαίρε Νύμφη Ανύμφευτε»; Νυμφίος της Εκκλησίας, εδώ στους Χαιρετισμούς, ονομάζεται και ο Θεός Πατέρας. Νύμφη Του, είναι η Παρθένος Μαριάμ, αφού αυτή είναι που γέννησε τον Υιόν και Λόγον του Θεού, τον ομοούσιον με τον Πατέρα, ως Θεάνθρωπον στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, τον Νυμφίο της Εκκλησίας.

Μα η Παναγία είναι και «Νύμφη Ανύμφευτε». Και είναι Ανύμφευτη επειδή γέννησε χωρίς άνδρα και εκ Πνεύματος Αγίου τον Χριστόν. Το πώς ο Χριστός, ο αληθινός Θεός, εισήλθε στη μήτρα της Παρθένου, αυτό παραμένει μυστήριο αξεπέραστο για τα δικά μας πεπερασμένα και φτωχά μυαλά. Ακατάληπτος ο τρόπος της συλλήψεως, ακόμα και για τους αγγέλους και αρχαγγέλους και τις λοιπές ουράνιες δυνάμεις. Μόνον ο ίδιος ο Θεός γνωρίζει τον τρόπον που χρησιμοποίησε για να γίνει αυτή η σύλληψις, και να γίνει άνθρωπος, τέλειος άνθρωπος, χωρίς να πάψει να είναι και τέλειος Θεός, ο Θεάνθρωπος Κύριος, ο Ιησούς Χριστός, ο Σωτήρας του κόσμου.

Γι' αυτό αδελφοί μου, όποιος από τους χριστιανούς λέγει τακτικά με σταυρωτό

κομποσκοίνι, «Υπεραγία Θεοτόκε σώσον με», «Χαίρε Νύμφη Ανύμφευτε», αυτός ο χριστιανός βρίσκει πολλή την Χάριν, και πολύ πνευματικό πλούτο απολαμβάνει, και ασφαλώς εισακούονται όλα τα αιτήματά του. Στην παράδοση της Εκκλησίας μας, μάς αναφέρεται και το εξής θαυμαστό γεγονός για την δύναμη που έχουν οι Χαιρετισμοί της Παναγίας. Θα πούμε αυτό το γεγονός, αυτήν την ιστορία.

Στα παλιά χρόνια, δηλαδή πριν από το 1800, κάποιος εκεί τότε, - υπήρχαν πολλοί λησταί, όπως είναι γνωστό, που στήνανε καρτέρι στα σταυροδρόμια, και λήστευαν τους περαστικούς,- κάποιος λοιπόν απ' αυτούς τους αρχιληστές είχε βάλει μερικούς συντρόφους, να στήνουν το καρτέρι τους σε ένα σταυροδρόμι που ήτο αναγκαστικό πέρασμα για τους περαστικούς πεζοπόρους, από τη μια πόλη στην άλλη. Και όποιος περνούσε, είτε ήταν μόνος του, είτε ήταν δύο είτε τρεις, τους λήστευαν. Και μετά τους άφηναν να φεύγουν, δεν τους έκαναν κακό. Δεν τους τραυμάτιζαν, δεν τους κακοποιούσαν. Κάποτε πέρασε απ' αυτό το σταυροδρόμι και ένας άγιος μοναχός. Εκείνος, - τον σταμάτησαν βέβαια και τον λήστεψαν, τι να πάρουν από έναν μοναχό, τέλος πάντων, ό,τι είχε - δεν έφυγε. Παρακάλεσε τους ληστές να τον οδηγήσουν στο λημέρι του αρχηγού τους, - λέει «τι τον θέλεις;»

-Α, λέει, θα σας πώ κάτι πολύ σπουδαίο. Σε λίγο θα περάσει ένας πολύ μεγάλος και πλούσιος έμπορος φορτωμένος διαμάντια, αλλά, θέλω να του πώ, πώς θα είναι ντυμένος, για να τον καταλάβετε, γιατί θάχει μαζί του πολλά τα κουρέλια.

Έτσι και έγινε, όχι για να μην του χαλάσουν το χατίρι, αλλά για τις απολαβές που θα είχε. Τον πήγαν λοιπόν... μόλις συναντήθηκε ο μοναχός με τον αρχιληστή, του λέγει ότι θα καλέσεις όλους τους ανθρώπους εδώ, για να τους πω αυτό το μεγάλο νέο, διότι είναι πολύ σπουδαίο.

Πράγματι λοιπόν, εκείνος τους μάζεψε.

Α, λέει, κάποιος λείπει. Να μου τον φέρετε κι αυτόν εδώ.

Λέει, τι τον θέλεις, αυτός μαγειρεύει τώρα για το μεσημέρι.

Όχι, να τον φέρετε.

Πάνε λοιπόν, εκείνος δεν ήθελε να 'ρθεί, και τον άρπαξαν με το ζόρι, και τον έφεραν μπροστά στο μοναχό.

Μόλις ο μάγειρας αντίκρισε τον μοναχό, δεν ήθελε να τον βλέπει. Αλλά ούτε και ο μοναχός γύρισε να τον δει.

Αντιθέτως ο μάγειρας άρχισε να τρέμει, να τρέμει πολύ.

Τον ρωτάει λοιπόν ο μοναχός.

- Γιατί τρέμεις μάγεια;

- Ε, - αναγκάστηκε εκείνος να ομολογήσει, - ότι ήταν διάβολος που είχε μετασηματιστεί σε άνθρωπο, για να παρακολουθεί από κοντά αυτόν τον αρχιληστή. Ο αρχιληστής όμως αυτός, είχε μια πολύ καλή συνήθεια. Προσευχόταν στην Παναγία καθημερινά. Και πώς προσευχόταν; - λέει.

Διάβαζε κάθε μέρα τους Χαιρετισμούς. Πρωί και μεσημέρι και βράδυ. Την καλή αυτή συνήθεια την πήρε απ' τη μάνα του. Την πήρε απ' το σπίτι του, που του είχε μάθει τους Χαιρετισμούς από μικρό παιδί, και έτσι τους ήξερε από στήθους. Δηλαδή από μνήμης, και τους έλεγε χωρίς να τους διαβάξει. Βέβαια, αργότερα πήρε τον κακό το δρόμο κι έγινε ληστής, παρά τούτα όμως, τους Χαιρετισμούς δεν τους είχε αφήσει ούτε μια μέρα. Έτσι η Παναγία βρισκόταν κοντά του και τον φύλαγε. Και τον φύλαγε επειδή περίμενε μια ευκαιρία η Παναγία για να τον σώσει, να τον φέρει σε μετάνοια, ν' αλλάξει ζωή, να σωθεί.

Ο μάγισσας διάβολος, είχε σταλεί πάλι απ' τον αρχισατανά για να τον σκοτώσει και να πάρει την ψυχή του στην Κόλαση. Δεν μπορούσε όμως γιατί τον εμπόδιζαν οι Χαιρετισμοί της Παναγίας. Περίμενε λοιπόν μια ευκαιρία. Ποια; Το πότε θα ξεχνούσε έστω και μία φορά, έστω και μια μέρα, να απαγγείλει ο αρχιληστής τους Χαιρετισμούς της Παναγίας. Τότε θα ήταν αφύλακτος από την προστασία Της, θα προκαλούσε για τη μοιρασιά, ανάμεσα στους ληστές και τους συντρόφους του κάποια φασαρία, εκείνοι με την προτροπή βέβαια του διαβόλου μάγισσας, θα τον σκότωναν και έτσι θάπαιρνε την ψυχή του στην Κόλαση.

Μα η Παναγία τον προστάτευε και τον προστάτευε χάριν των Χαιρετισμών. Μπορεί να ήτο ληστής, αλλά δεν ήταν φονιάς. Παρά ταύτα όμως τους Χαιρετισμούς δεν τους άφησε. Μπορεί η ζωή του να ήτο άσχημη, να ήτο κακή, να ήτο αντιευαγγελική αλλά ο Θεός όμως που δεν θέλει το θάνατο του αμαρτωλού ως το επιστρέψαι και ζείν αυτόν, και ακούγοντας και τις μεσιτίες και τις παρακλήσεις της Παναγίας Μητρός Του, του έδωσε την ευκαιρία για να σωθεί. Μόλις λοιπόν ο αρχιληστής άκουσε αυτή την ομολογία από τον μάγειρο διάβολο, αμέσως φωτίσθηκε. Κατάλαβε τα τραγικά του λάθη. Τις αμαρτίες του, και κείνη τη στιγμή μετανόησε, και σώθηκε. Η μετάνοιά του συγκλόνισε και τους άλλους ληστές, τους συντρόφους του, και με τις οδηγίες του αγίου εκείνου μοναχού όλοι τους οδηγήθηκαν στο μεγάλο μυστήριο της ευσπλαχνίας του Θεού, δηλαδή στην Ιερά Εξομολόγηση. Και με την έμπρακτη αποκατάσταση όλων των κλοπιμαίων, όλοι οι λησταί μαζί με τον αρχιληστή εσώθησαν.

Τους έσωσαν οι Χαιρετισμοί της Παναγίας. Οι Χαιρετισμοί λοιπόν χριστιανοί μου, έχουν τεράστια σωτηριώδη σημασία, όταν τους διαβάζουμε ή τους απαγγέλουμε κάθε βράδυ με πίστη και ευλάβεια. Μας χαρίζουν την πλέον αποτελεσματική βοήθεια στην προσπάθειά μας και στον αγώνα που κάνουμε κάθε μέρα, για να νικήσουμε τα πάθη μας. Για να νικήσουμε το κακό, την αμαρτία και τον διάβολο. Άλλωστε Εκείνη μας προτρέπει και μας λέγει «φωνάξτε με», ή «φωνάζετέ με», «φωνάξετε το όνομά μου, και γω θα σας βοηθώ πάντοτε».

Να με καλείτε ή με το «Υπεραγία Θεοτόκε βοήθει μοι», ή με το «Υπεραγία Θεοτόκε βοήθησέ μας», ή «σώσον με», ή «σώσον ημάς». Άλλωστε είναι και λειτουργικός ύμνος. Κάθε φορά που αναφέρουμε το όνομα της Παναγίας μας στη Θεία Λειτουργία, στον όρθρο ή τον εσπερινό, οι ιεροψάλτες μας να απαντούν «Υπεραγία Θεοτόκε σώσον ημάς».

«Και γω θα έλθω», μας υπόσχεται η Παναγία, «θα σας βοηθήσω, και θα σας βοηθήσω σε όλες σας τις ανάγκες, σε όλους τους πειρασμούς της ζωής σας, στα βάσανα, στις θλίψεις και στις στεναχώριες. Θα είμαι πάντοτε κοντά σας. Μεσίτρια ακόμα και όταν θα βγαίνει η ψυχή σας, για να σας φυλάξω από τα εναέρια δαιμόνια. Αλλά και στη Δευτέρα Παρουσία του Υιού μου και Κριτού των πάντων και κει θα είμαι κοντά σας.»

Άλλωστε αυτό θα το δούμε σε λίγο, όταν θα απαγγείλουμε την προσευχή στην Υπεραγία Θεοτόκο που αρχίζει με το «Άσπιλε, αμόλυντε».

Χριστιανοί μου, ας αγαπήσουμε αυτή την προσευχή των Χαιρετισμών, και την επίκληση του ονόματός Της και τότε εκείνη θα ανοίξει την πόρτα του Παραδείσου και θα μας σώσει.

Του π. Στεφάνου Αναγνωστόπουλου